

HOMERSKI HEKSAMETAR

— ◡◡ | — ◡◡ | — ◡◡ | — ◡◡ | — ◡◡ | — ◡

grč. ἑξάμετρος, lat. *hexameter*

— ◡◡ | — ◡◡ | — ◡◡ | — ◡◡ | — ◡◡ | — ◡

grč. ἑξάμετρος, lat. *hexameter*

ἐν ἑξαμέτρῳ τόνῳ — Her. 1.47.2, 64.4, 5.6

ἐν ἔπεσι ἑξαμέτροισι — Her. 7.220.3

prvi pomen

— ◡◡ | — ◡◡ | — ◡◡ | — ◡◡ | — ◡◡ | — ◡

grč. πούς, lat. *pes*

— ⏑⏑

grč. δάκτυλος, lat. *dactylus*

— —

grč. σπονδεῖος, lat. *spondaeus*

— ⏑

grč. τροχαῖος, lat. *trochaeus*

— ⏑⏑

grč. δάκτυλος, lat. *dactylus*

— —

grč. σονδεῖος, lat. *spondaeus*

— ⏑

grč. τροχαῖος, lat. *trochaeus*

jačina

grč. θέσις, lat. *arsis*

— ⏑⏑

grč. δάκτυλος, lat. *dactylus*

— —

grč. σονδεῖος, lat. *spondaeus*

— ⏑

grč. τροχαῖος, lat. *trochaeus*

slabina

grč. ἄρσις, lat. *thesis*

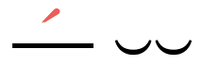

—́ ◡◡

grč. δάκτυλος, lat. *dactylus*

—́ —

grč. σονδεῖος, lat. *spondaeus*

—́ ◡

grč. τροχαῖος, lat. *trochaeus*

lat. *ictus*

αὐτὰρ ἐπεί ῥ᾽ ἐπὶ νῆα κατήλθομεν ἠδὲ θάλασσαν

λ1

αὐτὰρ ἐπεί ῥ᾽ ἐπὶ νῆα κατήλθομεν ἠδὲ θάλασσαν

αυ-τἄ-ρε-πει-ρε-πῐ-νη-ἄ-κἄ-τηλ-θο-με-νη-δε-θἄ-λασ-σἄν

λ 1

silabifikacija
(*in continuo*)

αὐτὰρ ἐπεί ῥ᾽ ἐπὶ νῆα κατήλθομεν ἠδὲ θάλασσαν

αυ-τᾰ́-ρε-πει-ρε-πῐ́-νη-ᾰ́-κᾰ́-τηλ-θο-με-νη-δε-θᾰ́-λασ-σᾰ́ν

λ 1

dugački slogovi

αὐτὰρ ἐπεί ῥ᾽ ἐπὶ νῆα κατήλθομεν ἠδὲ θάλασσαν

αυ-τᾰ́-ρε-πει-ρε-πῐ́-νη-ᾰ́-κᾰ́-τηλ-θο-με-νη-δε-θᾰ́-λασ-σᾰ́ν

λ 1

slogovi dugački *per naturam* (*naturā*)

αὐτὰρ ἐπεί ῥ᾽ ἐπὶ νῆα κατήλθομεν ἠδὲ θάλασσαν

αυ-τᾰ́-ρε-πει-ρε-πῐ́-νη-ᾰ́-κᾰ́-τηλ-θο-με-νη-δε-θᾰ́-λασ-σᾰ́ν

λ 1

slogovi dugački *per positionem* (*positione*)

(ζ, ξ, ψ = 2 konsonanata; ῾, ᾽ = 0 konsonanata)

αὐτὰρ ἐπεί ῥ᾽ ἐπὶ νῆα κατήλθομεν ἠδὲ θάλασσαν

αυ-τᾰ́-ρε-πει-ρε-πῐ́-νη-ᾰ́-κᾰ́-τηλ-θο-με-νη-δε-θᾰ́-λασ-σᾰ́ν

λ 1

slogovi dugački *& naturā & positione*

αὐτὰρ ἐπεί ῥ᾽ ἐπὶ νῆα κατήλθομεν ἠδὲ θάλασσαν

αυ-τᾰ́-ρε-πει-ρε-πῐ́-νη-α-κᾰ́-τηλ-θο-με-νη-δε-θᾰ́-λασ-σᾰ́ν

λ 1

— ◡◡ | — ◡◡ | — ◡◡ | — ◡◡ | — ◡◡ | — ◡

iktusi

ἦλθε δ᾽ ἐπὶ ψυχὴ μητρὸς κατατεθνηυίης

ηλ-θε-δε-πῐ̆-ψῡ̄-χη-μητ-ρος-κᾰ̆-τᾰ̆-τεθ-νη-υι-ης

λ 84

⏑ ⏑ | ⏑ – | ⏑ – | ⏑ ⏑ | ⏑ – | ⏑ –

grč. στίχος σπονδειακός (σπονδειάζων), lat. *versus spondiacus*

Ω 539 παίδων ἐν μεγάροισι γονὴ γένετο κρειόντων

Ω 604 ἓξ μὲν θυγατέρες, ἓξ δ' υἱέες ἡβώοντες

λ 8 Κίρκη εὐπλόκαμος, δεινὴ θεὸς αὐδήεσσα

λ 141 μητρὸς τήνδ' ὁρόω ψυχὴν κατατεθνηυίης

λ 419 ὡς ἀμφὶ κρητῆρα τραπέζας τε πληθούσας

iktusi, spondijak

ψυχὴν κικλήσκων Πατροκλῆος δειλοῖο

ψῡ-χην-κικ-λησ-κων-πατ-ροκ-λη-οσ-δει-λοι-ο

Ψ 221

⏑́ — | ⏑́ — | ⏑́ — | ⏑́ — | ⏑́ — | ⏑́ ⏑

duge slabine
(rijetko u svim stopama)

DDDDDS	λ 598	αὖτις ἔπειτα πέδονδε κυλίνδετο λᾶας ἀναιδής
SDDDD‘S’	Θ 1	ἠὼς μὲν κροκόπεπλος ἐκίδνατο πᾶσαν ἐπ᾽ αἶαν
DSDDDS	Γ 1	αὐτὰρ ἐπεὶ κόσμηθεν ἅμ᾽ ἠγεμόνεσσιν ἕκαστοι
DDSDDS	Ε 121	ὣς ἔφατ᾽ εὐχόμενος· τοῦ δ᾽ ἔκλυε Παλλὰς Ἀθήνη
DDDSDS	Α 34	βῆ δ᾽ ἀκέων παρὰ θῖνα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης
DDDDSS	Λ 414	ὡς δ' ὅτε κάπριον ἀμφὶ κύνες θαλεροί τ' αἰζηοὶ
SSSSSS	Λ 130	Ἀτρείδης· τὼ δ' αὖτ' ἐκ δίφρου γουνάζεσθην
DSSSS‘S’	Ψ 65	ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ Πατροκλῆος δειλοῖο
SDSSS‘S’	Ν 428	ἥρω' Ἀλκάθοον, γαμβρὸς δ' ἦν Ἀγχίσαο
SSDSSS	Σ 588	ἐν καλῇ βήσσῃ μέγαν οἰῶν ἀργεννάων

tipovi heksametara

iktusi, D – daktil, S – spondej, ‘S’ – anceps

SSSDS‘S’	Σ 534	βάλλον δ' ἀλλήλους χαλκήρεσιν ἐγχείῃσιν
SSSSD‘S’	H 155	τὸν δὴ μήκιστον καὶ κάρτιστον κτάνον ἄνδρα
DDSSS‘S’	Σ 255	ἄστυδε νῦν ἰέναι, μὴ μίμνειν ἠῶ δῖαν
SDDSSS	E 638	ἀλλ᾽ οἷόν τινά φασι βίην Ἡρακληείην
SSDDSS	Σ 418	χρύσειαι ζωῇσι νεήνισιν εἰοικυῖαι
SSSDD‘S’	ω 1	Ἑρμῆς δὲ ψυχὰς Κυλλήνιος ἐξεκαλεῖτο
DSDSS‘S’	B 335	μῦθον ἐπαινήσαντες Ὀδυσσῆος θείοιο
DSSDSS	λ 84	ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ μητρὸς κατατεθνηυίης
DSSSD‘S’	N 126	ἀμφὶ δ' ἄρ' Αἴαντας δοιοὺς ἵσταντο φάλαγγες
SDSDSS	B 104	Ἑρμείας δὲ ἄναξ δῶκεν Πέλοπι πληξίππῳ
SDSSDS	A 7	Ἀτρείδης τε ἄναξ ἀνδρῶν καὶ δῖος Ἀχιλλεύς

tipovi heksametara

iktusi, D – daktil, S – spondej, ‘S’ – anceps

SSDSD‘S’	Z 3	ἀλλήλων ἰθυνομένων χαλκήρεα δοῦρα
SSDDDS	I 1	Ὣς οἳ μὲν Τρῶες φυλακὰς ἔχον· αὐτὰρ Ἀχαιοὺς
DSSDD‘S’	A 111	οὕνεκ᾽ ἐγὼ κούρης Χρυσηΐδος ἀγλά᾽ ἄποινα
DDSSD‘S’	Λ 429	στῆ δὲ μάλ' ἐγγὺς ἰὼν καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν
DDDSS‘S’	Λ 423	Χερσιδάμαντα δ' ἔπειτα καθ' ἵππων ἀΐξαντα
SDSDDS	H 1	Ὣς εἰπὼν πυλέων ἐξέσσυτο φαίδιμος Ἕκτωρ
SDDSD‘S’	λ 38	νύμφαι τ' ἠϊθεοί τε πολύτλητοί τε γέροντες
SDDDS‘S’	Γ 9	ἐν θυμῷ μεμαῶτες ἀλεξέμεν ἀλλήλοισιν
DSDSD‘S’	A 2	οὐλομένην, ἣ μυρί᾽ Ἀχαιοῖς ἄλγε᾽ ἔθηκε
DSDDSS	A 152	οὐ γὰρ ἐγὼ Τρώων ἕνεκ᾽ ἦλυθον αἰχμητάων
DDSDS‘S’	K 4	ὕπνος ἔχε γλυκερὸς πολλὰ φρεσὶν ὁρμαίνοντα

tipovi heksametara

iktusi, D – daktil, S – spondej, ‘S’ – anceps

Vježba 1, λ 1–5

αὐτὰρ ἐπεί ῥ᾽ ἐπὶ νῆα κατήλθομεν ἠδὲ θάλασσαν,
νῆα μὲν ἂρ πάμπρωτον ἐρύσσαμεν εἰς ἅλα δῖαν,
ἐν δ᾽ ἱστὸν τιθέμεσθα καὶ ἱστία νηὶ μελαίνῃ,
ἐν δὲ τὰ μῆλα λαβόντες ἐβήσαμεν, ἂν δὲ καὶ αὐτοὶ
βαίνομεν ἀχνύμενοι θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες.

Vježba 2, λ 155–159

τέκνον ἐμόν, πῶς ἦλθες ὑπὸ ζόφον ἠερόεντα
ζωὸς ἐών; χαλεπὸν δὲ τάδε ζωοῖσιν ὁρᾶσθαι.
μέσσῳ γὰρ μεγάλοι ποταμοὶ καὶ δεινὰ ῥέεθρα,
Ὠκεανὸς μὲν πρῶτα, τὸν οὔ πως ἔστι περῆσαι
πεζὸν ἐόντ᾽, ἢν μή τις ἔχῃ ἐυεργέα νῆα.

correptio epica *correptio Attica* *synizesis*		kraćenje
productio metrica skrivena pozicija ispred cezure		duženje
lažni hijat		drugo

ἐν δὲ τὰ μῆλα λαβόντες ἐβήσαμεν, ἂν δὲ καὶ αὐτοὶ

λ 4

epska korepcija

lat. *correptio epica*

ἐν δὲ τὰ μῆλα λαβόντες ἐβήσαμεν, ἂν δὲ καὶ αὐτοὶ

εν-δε-τᾰ́-μη-λᾰ́-λᾰ́-βον-τες-ε-βη-σᾰ́-με-νᾰν-δε-και-αυ-τοι

λ 4

epska korepcija

lat. *correptio epica*

ἐν δὲ τὰ μῆλα λαβόντες ἐβήσαμεν, ἂν δὲ καὶ αὐτοὶ

εν-δε-τᾰ́-μη-λᾰ́-λᾰ́-βον-τες-ε-βη-σᾰ́-με-νᾰν-δε-κᾰ́-jαυ-τοι

λ 4

— ◡◡ | — ◡◡ | — ◡◡ | — ◡◡ | — ◡◡ | — —

epska korepcija

lat. *correptio epica*

Ω 390	πειρᾷ ἐμεῖο γεραιὲ καὶ εἴρεαι Ἕκτορα δῖον
Ω 397	Μυρμιδόνων δ' ἔξειμι, πατὴρ δέ μοί ἐστι Πολύκτωρ
α 10	τῶν ἁμόθεν γε, θεά, θύγατερ Διός, εἰπὲ καὶ ἡμῖν
λ 13	ἡ δ' ἐς πείραθ' ἵκανε βαθυῤῥόου Ὠκεανοῖο
λ 37	ψυχαὶ ὑπὲξ Ἐρέβευς νεκύων κατατεθνηώτων
λ 71	ἔνθα σ' ἔπειτα, ἄναξ, κέλομαι μνήσασθαι ἐμεῖο
λ 133	ἀθανάτοισι θεοῖσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι

iktusi, epske korepcije

καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδων

λ 56

atička korepcija

lat. *correptio Attica*

καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδων

και-μιν-φω-νη-σᾱ-σε-πε-απ-τε-ρο-εν-ταπ-ρο-σηυ-δων

λ 56

— — | — — | — ◡◡ | — ◡◡ | — — ◡ | — ◡

atička korepcija

lat. *correptio Attica*

καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδων

και-μιν-φω-νη-σᾱ-σε-πε-απ-τε-ρο-εν-τᾰ-προ-σηυ-δων

λ 56

´ — | ´ — | ´ ◡◡ | ´ ◡◡ | ´ ◡◡ | ´ ◡

atička korepcija

lat. *correptio Attica*

Ω 464 ἀθάνατον θεὸν ὧδε βροτοὺς ἀγαπαζέμεν ἄντην

Ω 533 φοιτᾷ δ' οὔτε θεοῖσι τετιμένος οὔτε βροτοῖσιν

Ω 611 κατθάψαι, λαοὺς δὲ λίθους ποίησε Κρονίων

Ω 627 οἳ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον

λ 439 σοὶ δὲ Κλυταιμνήστρη δόλον ἤρτυε τηλόθ' ἐόντι

λ 476 ἀφραδέες ναίουσι, βροτῶν εἴδωλα καμόντων

λ 597 ἄκρον ὑπερβαλέειν, τότ' ἀποστρέψασκε κραταιΐς

iktusi, atičke korepcije

Μῆνιν ἄειδε θεὰ Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος

A 1

siniceza

grč. συνίζησις lat. *synizesis*

Μῆνιν ἄειδε θεὰ Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος

μη-νῐ̆-νᾰ̆-ει-δε-θε-ᾱ̆-πη-λη-ῐ̆-ᾰ̆-δε-ω-ᾰ̆-χῐ̆-λη-ος

A 1

— ◡◡ | — ◡◡ | — — | — ◡◡◡ | — ◡◡ | — ◡

siniceza

grč. συνίζησις lat. *synizesis*

Μῆνιν ἄειδε θεὰ Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος

μη-νῐ̆-νᾰ̆-ει-δε-θε-ᾱ̀-πη-λη-ῐ̆-ᾰ̆-δjω-ᾰ̆-χῐ̆-λη-ος

A 1

⏑ ⏑ | ⏑ ⏑ | ⏑ — | ⏑ ⏑ | ⏑ ⏑ | ⏑ ⏑

siniceza

grč. συνίζησις lat. *synizesis*

Ω 267 καλὴν πρωτοπαγέα, πείρινθα δὲ δῆσαν ἐπ' αὐτῆς

Ω 431 ὄφρά κεν ἐς κλισίην Πηληϊάδεω ἀφίκωμαι

Ω 438 ἐνδυκέως ἐν νηῒ θοῇ ἢ πεζὸς ὁμαρτέων

Ω 483 ὣς Ἀχιλεὺς θάμβησεν ἰδὼν Πρίαμον θεοειδέα

λ 110 τὰς εἰ μέν κ' ἀσινέας ἐάᾳς νόστου τε μέδηαι

π 236 ὄφρ' εἰδέω, ὅσσοι τε καὶ οἵ τινες ἀνέρες εἰσί

φ 120 πρῶτον μὲν πελέκεας στῆσεν, διὰ τάφρον ὀρύξας

iktusi, siniceze

correptio epica *correptio Attica* *synizesis*	kraćenje
productio metrica skrivena pozicija ispred pauze	duženje
lažni hijat	drugo

διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν᾽ Ὀδυσσεῦ

λ 92

metričko duženje

lat. *productio metrica*

διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν᾽ Ὀδυσσεῦ

δῐ-ο-γε-νες-λᾱ-ερ-τῐ-ᾰ-δη-πο-λῠ-μη-χᾰ-νŏ-δυσ-σευ

λ 92

διογενές < ie. **di̯u̯ogenh₁es*

⏑́ ⏑⏑ | —́ — | —́ ⏑⏑ | —́ ⏑⏑ | —́ ⏑⏑ | —́ —

metričko duženje

lat. *productio metrica*

διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν᾽ Ὀδυσσεῦ

δῑ-ο-γε-νες-λᾱ-ερ-τῐ-ᾰ-δη-πο-λῠ-μη-χᾰ-νŏ-δυσ-σευ

λ 92

—́ ⏑⏑ | —́ — | —́ ⏑⏑ | —́ ⏑⏑ | —́ ⏑⏑ | —́ —

metričko duženje

lat. *productio metrica*

Ω 245	ὀφθαλμοῖσιν ἰδεῖν βαίην δόμον Ἄϊδος εἴσω	< ie. *n̥u̯idos
Ω 593	εἰν Ἄϊδός περ ἐὼν ὅτι Ἕκτορα δῖον ἔλυσα	< ie. *h1en, up. lat. in
Ω 614	νῦν δέ που ἐν πέτρῃσιν ἐν οὔρεσιν οἰοπόλοισιν	< ie. *h3eressu
π 236	ὄφρ' εἰδέω, ὅσσοι τε καὶ οἵ τινες ἀνέρες εἰσί	< ie. *h̥2neres, up. skr. naraḥ
Ω 355	ἄνδρ' ὁρόω, τάχα δ' ἄμμε διαῤῥαίσεσθαι ὀΐω	< ὁρῶ (< ὁράω)
λ 12	δύσετό τ' ἠέλιος σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί	< σκιῶντο (< σκιάοντο)
Ω 604	ἓξ μὲν θυγατέρες, ἓξ δ' υἱέες ἡβώοντες	< ie. dʰugh̥2teres, up. skr. duhitaraḥ < ἡβῶντες (<ἡβάοντες)

iktusi, metrička duženja

εἰλόμεθ᾽· αὐτοὶ δ᾽ αὖτε παρὰ ῥόον Ὠκεανοῖο

λ 21

skrivena pozicija

εἰλόμεθ᾽· αὐτοὶ δ᾽ αὖτε παρὰ ῥόον Ὠκεανοῖο

ει-λο-με-θαυ-τοι-δαυ-τε-πᾰ-ρᾰ-ρο-ο-νω-κε-ᾰ-νοι-ο

λ 21

— ◡◡ | — — | — ◡◡ | ⏑ ◡◡ | — ◡◡ | — ◡

skrivena pozicija

εἰλόμεθ᾽· αὐτοὶ δ᾽ αὖτε παρὰ ῥόον Ὠκεανοῖο

ει-λο-με-θαυ-τοι-δαυ-τε-πᾰ-ρᾰ-σρο-ο-νω-κε-ᾰ-νοι-ο

λ 21

ῥόον < ie. *srou̯om;* up. skr. *sravati* (< *sreu̯eti*)

— ◡◡ | — — | — ◡◡ | — ◡◡ | — ◡◡ | — ◡

skrivena pozicija

Ω 224	εἶμι καὶ οὐχ ἅλιον ἔπος ἔσσεται. εἰ δέ μοι αἶσα	< ie. *-*om u̯ek*ʷos* up. skr. -*aṁ vacaḥ*
Ω 370	ἀλλ' ἐγὼ οὐδέν σε ῥέξω κακά, καὶ δέ κεν ἄλλον	< ie. **tu̯e u̯reǵ-* up. av. *θβā vərəz-* (< **u̯r̥ǵ*)
Ω 604	ἓξ μὲν θυγατέρες, ἓξ δ' υἱέες ἡβώοντες	< ie. **dugh₂teres su̯eḱs* up. skr. *duhiraraḥ ṣaṣ*
λ 219	οὐ γὰρ ἔτι σάρκας τε καὶ ὀστέα ἶνες ἔχουσιν	< ie. **h₁eti turkn̥s* up. av. *aiti θβarəs-*
λ 607	γυμνὸν τόξον ἔχων καὶ ἐπὶ νευρῆφιν ὀϊστόν	< ie. **h₁epi sneh₁ureh₂bʰi* up. av. *aipi snāuuar-* (< **sneh₁u̯er-*)
μ 175	αἶψα δ' ἰαίνετο κηρός, ἐπεὶ κέλετο μεγάλη ἶς	< ie. **-eto smeǵh₂-*
μ 344	ῥέξομεν ἀθανάτοισι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν	< ie. **n̥dʰu̯n̥h₂tōis-su*

iktusi, skrivena pozicija

εἴδωλον· αὐτὸς δὲ μετ᾽ ἀθανάτοισι θεοῖσι

λ 602

duženje ispred pauze

(o pauzama vidi stihove 58–72)

εἴδωλον· αὐτὸς δὲ μετ᾽ ἀθανάτοισι θεοῖσι

ει-δω-λο-ναυ-τοσ-δε-με-τᾱ-θᾰ-νᾰ-τοι-σῐ-θε-οι-σῐ

λ 602

-ον αὐτός < ie. *-*om h₂eutos* (= ‘*autos*’)

— — | ⏑ ‖ — | — ⏑⏑ | — ‖ ⏑⏑ | — ⏑⏑ | — ⏑

duženje ispred pauze

(o pauzama vidi stihove 58–72)

εἴδωλον· αὐτὸς δὲ μετ᾽ ἀθανάτοισι θεοῖσι

ει-δω-λō-ναυ-τοσ-δε-με-τᾱ-θᾰ-νᾰ-τοι-σῐ-θε-οι-σῐ

λ 602

´ — | ´ ‖ — | ´ ◡◡ | ´ ‖ ◡◡ | ´ ◡◡ | ´ ◡

duženje ispred pauze

(o pauzama vidi stihove 58–72)

Ω 196	δῶρα δ' Ἀχιλλῆϊ ‖ φερέμεν ‖ τά κε θυμὸν ἰήνῃ	< 'ie.' *-ēu̯i bʰer-
Ω 240	οἴκοι ἔνεστι γόος, ‖ ὅτι μ' ἦλθετε κηδήσοντες	< ie. *-os Hiod-kʷid (spiritus od *Hi̯- inače ne pravi poziciju)
Ω 269	πύξινον (‖) ὀμφαλόεν ‖ εὖ οἰήκεσσιν ἀρηρός	< ie. *-ou̯en(t) h₁su (= 'esu')
Ω 313	τῷ πίσυνος ‖ ἐπὶ νῆας ἴω ‖ Δαναῶν ταχυπώλων	< ie. *-os h₁pi (= 'epi')
Ω 470	Ἰδαῖον δὲ κατ' αὖθι λίπεν· ‖ ὃ δὲ μίμνεν ἐρύκων	< ie. *likwe(t) so
λ 28	τὸ τρίτον αὖθ' ὕδατι· ‖ ἐπὶ δ' ἄλφιτα λευκὰ πάλυνον	< ie. *udn̥ti h₁pi (= 'epi')
λ 103	χωόμενος ‖ ὅτι οἱ υἱὸν ‖ φίλον ἐξαλάωσας	< ie. *-os Hiod-kʷid (vidi nap. ûz Ω 240 gore)

iktusi, duženje ispred pauze

correptio epica *correptio Attica* *synizesis*	kraćenje
productio metrica skrivena pozicija ispred cezure	duženje
lažni hijat	drugo

ἥμενον, οἱ δέ μιν ἀμφὶ δίκας εἴροντο ἄνακτα

λ 570

lažni hijat

ἥμενον, οἱ δέ μιν ἀμφὶ δίκας εἴροντο ἄνακτα

η-με-νο-νοι-δε-μῐ̆-να-μ-φῐ̆-δῐ̆-κα-σει-ρον-το-ᾰ̆-να-κ-τᾰ̆

λ 570

– ⏑ ⏑ | – ⏑ ⏑ | – ⏑ ⏑ | – – | – ⏑ ⏑ | – ⏑

lažni hijat

ἥμενον, οἱ δέ μιν ἀμφὶ δίκας εἴροντο ἄνακτα

η-με-νο-νοι-δε-μῐ̆-ναμ-φῐ̆-δῐ̆-κα-σει-ρον-το-ϝᾰ̆-νακ-τᾰ̆

λ 570

ἄνακτα < prgrč. *u̯anaktm̥; up. nfrig. ουανακταν

— ◡◡ | — ◡◡ | — ◡◡ | — — | — ◡◡ | — ◡

lažni hijat

Ω 383	ἦ ἤδη πάντες καταλείπετε (ϝ)ίλιον ἱρὴν	up. het. *Wi-lu-ša*
Ω 402	θήσονται περὶ (ϝ)άστυ μάχην ἑλίκωπες Ἀχαιοί	< ie. **u̯h₂stu* up. mi̯k̊. *wa-tu*
Ω 656	ἀλλ' ἄγε μοι τόδε (ϝ)εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον	< ie. **u̯euk*^{w}*e* up. av. *vaocā*
λ 27	πρῶτα μελικρήτῳ, μετέπειτα δὲ ἡδεῖ (ϝ)οἴνῳ	< ie. **u̯oinōi* up. lat. *vīnō*
λ 463	Ἀτρεϊδη, τί με ταῦτα διείρεαι; οὐδέ τι (ϝ)οἶδα	< ie. **u̯oidh₂e* up. skr. *veda*
μ 374	οἱ δ' ἕταροι μέγα (ϝ)ἔργον ἐμητίσαντο μένοντες	< ie. **u̯erǵom* up. av. *varəzəm*
ψ 183	ὦ γύναι, ἦ μάλα τοῦτο (ϝ)ἔπος θυμαλγὲς ἔειπες	< ie. **u̯ekʷos* up. skr. *vacaḥ*

iktusi, lažni hijati

Vježba 3, λ 601–608

τὸν δὲ μετ᾽ εἰσενόησα βίην Ἡρακληείην,
εἴδωλον: αὐτὸς δὲ μετ᾽ ἀθανάτοισι θεοῖσι
τέρπεται ἐν θαλίῃς καὶ ἔχει καλλίσφυρον Ἥβην,
παῖδα Διὸς μεγάλοιο καὶ Ἥρης χρυσοπεδίλου.
ἀμφὶ δέ μιν κλαγγὴ νεκύων ἦν οἰωνῶν ὥς,
πάντοσ᾽ ἀτυζομένων: ὁ δ᾽ ἐρεμνῇ νυκτὶ ἐοικώς,
γυμνὸν τόξον ἔχων καὶ ἐπὶ νευρῇφιν ὀϊστόν,
δεινὸν παπταίνων, αἰεὶ βαλέοντι ἐοικώς.

duženje ispred pauze
skrivena pozicija

epske korepcije

epska korepcija

epska korepcija
skrivena pozicija

iktusi, posebne pojave

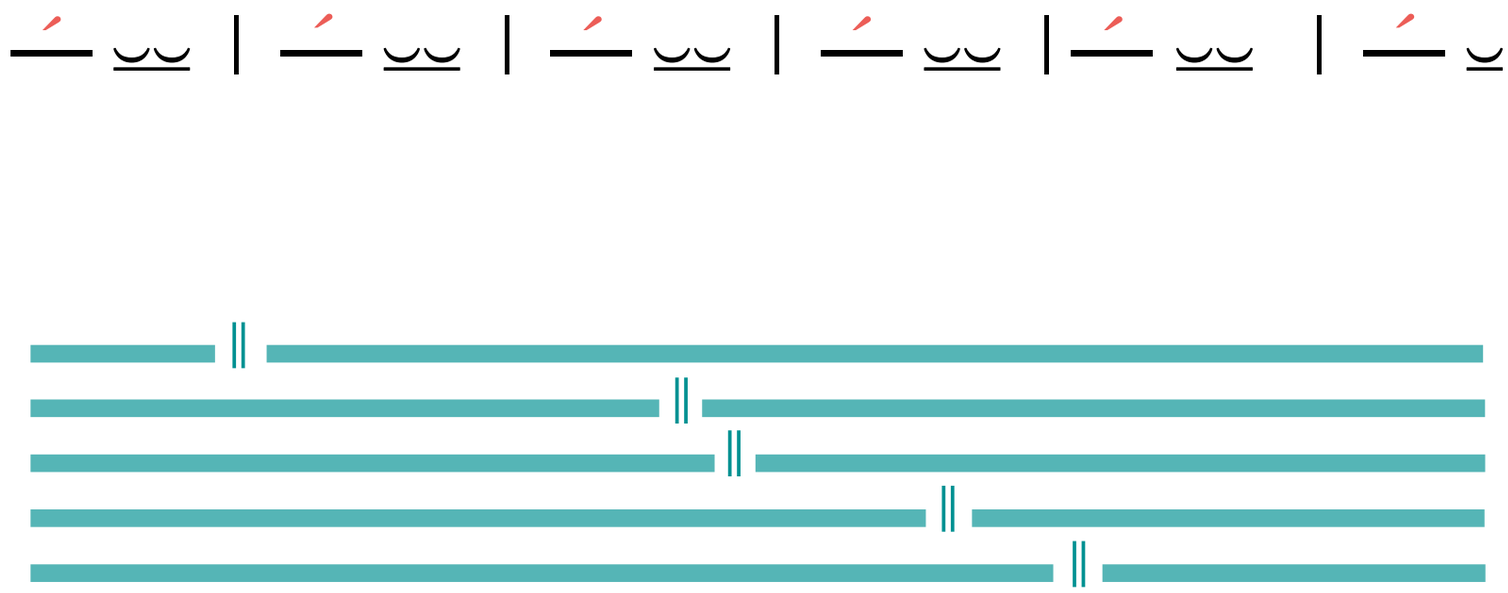

grč. κῶλα, lat. *membra*

cezura iza treće jačine

grč. τομὴ πενθημιμερής, lat. *caesura semiquinaria*

Ω 485 τὸν καὶ λισσόμενος ‖ Πρίαμος πρὸς μῦθον ἔειπε

Ω 517 καί μιν φωνήσας ‖ ἔπεα πτερόεντα προσηύδα

λ 5 βαίνομεν ἀχνύμενοι, ‖ θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες

λ 12 δύσετό τ' ἠέλιος ‖ σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί

λ 302 οἳ καὶ νέρθεν γῆς ‖ τιμὴν πρὸς Ζηνὸς ἔχοντες

iktusi, ‖ – cezura

cezura iza trećeg troheja

grč. τομὴ κατὰ τρίτον τροχαῖον, lat. *caesura post tertium trochaeum*

A 5 οἰωνοῖσί τε πᾶσι· ‖ Διὸς δ᾽ ἐτελείετο βουλή

Ω 250 Πάμμονά τ' Ἀντίφονόν τε ‖ βοὴν ἀγαθόν τε Πολίτην

Ω 255 ὤ μοι ἐγὼ πανάποτμος, ‖ ἐπεὶ τέκον υἷας ἀρίστους

Ω 536 ὄλβῳ τε πλούτῳ τε, ‖ ἄνασσε δὲ Μυρμιδόνεσσι

λ 251 νῦν δ' ἔρχευ πρὸς δῶμα ‖ καὶ ἴσχεο μηδ' ὀνομήνης

iktusi, ‖ – cezura

leoninska rima

Ω 234 ἐκ δὲ δέπας περικαλλές, ‖ ὅ οἱ Θρῆκες πόρον ἄνδρες

Ω 245 πρὶν ἀλαπαζομένην τε ‖ πόλιν κεραϊζομένην τε

Ω 614 νῦν δέ που ἐν πέτρῃσιν ‖ ἐν οὔρεσιν οἰοπόλοισιν

λ 133 ἀθανάτοισι θεοῖσι, ‖ τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι

λ 465 νῶϊ μὲν ὡς ἐπέεσσιν ‖ ἀμειβομένω στυγεροῖσιν

iktusi, rima

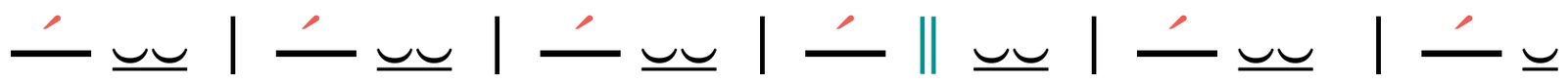

cezura iza četvrte jačine

grč. τομὴ ἑφθημιμερής, lat. *caesura semiseptenaria*

Ω 276 νήεον Ἑκτορέης κεφαλῆς ‖ ἀπερείσι' ἄποινα

Ω 427 λήθετ' ἐνὶ μεγάροισι θεῶν ‖ οἳ Ὄλυμπον ἔχουσι

α 5 ἀρνύμενος ἥν τε ψυχὴν ‖ καὶ νόστον ἑταίρων

λ 55 τὸν μὲν ἐγὼ δάκρυσα ἰδὼν ‖ ἐλέησά τε θυμῷ

λ 92 διογενὲς Λαερτιάδη, ‖ πολυμήχαν᾽ Ὀδυσσεῦ

iktusi, ‖ – cezura

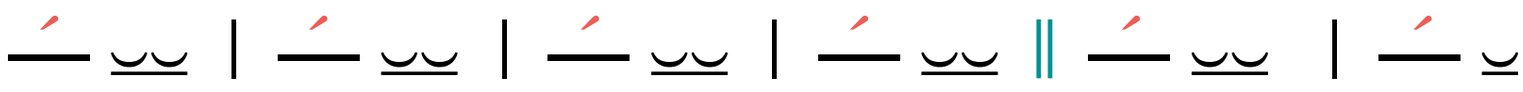

bukolska dijereza

grč. διαίρεσις βουκολική, lat. *caesura bucolica*

Ω 514 καί οἱ ἀπὸ πραπίδων ἦλθ' ἵμερος ‖ ἠδ' ἀπὸ γυίων

Ω 599 υἱὸς μὲν δή τοι λέλυται γέρον ‖ ὡς ἐκέλευες

α 3 πολλῶν δ' ἀνθρώπων ἴδεν ἄστεα ‖ καὶ νόον ἔγνω

λ 74 ἀλλά με κακκῆαι σὺν τεύχεσιν, ‖ ἄσσα μοί ἐστι

λ 151 αὐτὰρ ἐγὼν αὑτοῦ μένον ἔμπεδον, ‖ ὄφρ᾽ ἐπὶ μήτηρ

iktusi, ‖ – dijereza

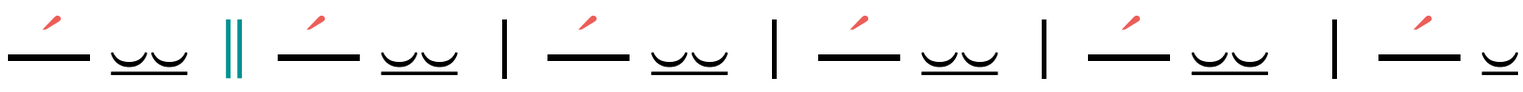

druge pauze: dijereza iza prve stope

(često uz cezuru iza četvrte jačine)

Ω 424 ὣς φάτο, ‖ γήθησεν δ' ὁ γέρων, ‖ καὶ ἀμείβετο μύθῳ

Ω 571 ὣς ἔφατ', ‖ ἔδεισεν δ' ὁ γέρων ‖ καὶ ἐπείθετο μύθῳ

λ 204 ὣς ἔφατ', ‖ αὐτὰρ ἐγώ γ' ἔθελον ‖ φρεσὶ μερμηρίξας

λ 270 τὴν ἔχεν ‖ Ἀμφιτρύωνος υἱὸς ‖ μένος αἰὲν ἀτειρής

λ 331 εὖδειν, ‖ ἢ ἐπὶ νῆα θοὴν ‖ ἐλθόντ᾽ ἐς ἑταίρους

iktusi, ‖ – dijereza

druge pauze: cezura iza druge jačine

grč. τομὴ τριθημιμερής, lat. *caesura semiternaria*

(često uz cezuru iza četvrte jačine)

Ω 353 Ἑρμείαν, ‖ ποτὶ δὲ Πρίαμον ‖ φάτο φώνησέν τε

Ω 461 Ἑρμείας· ‖ σοὶ γάρ με πατὴρ ‖ ἅμα πομπὸν ὄπασσεν

λ 156 ζωὸς ἐών; ‖ χαλεπὸν δὲ τάδε ‖ ζωοῖσιν ὁρᾶσθαι

iktusi, ‖ – cezura

Hermann-ov most (ili ζεῦγμα)

(slabina četvrtog daktila obično je u istoj riječi)

Ἄνδρα μοι ἔννεπε, Μοῦσα, πολύτροπον, ὃς μάλα πολλὰ
πλάγχθη, ἐπεὶ Τροίης ἱερὸν πτολίεθρον ἔπερσε·
πολλῶν δ' ἀνθρώπων ἴδεν ἄστεα καὶ νόον ἔγνω,
πολλὰ δ' ὅ γ' ἐν πόντῳ πάθεν ἄλγεα ὃν κατὰ θυμόν,
ἀρνύμενος ἥν τε ψυχὴν καὶ νόστον ἑταίρων.
ἀλλ' οὐδ' ὣς ἑτάρους ἐρρύσατο, ἱέμενός περ·
αὐτῶν γὰρ σφετέρῃσιν ἀτασθαλίῃσιν ὄλοντο,
νήπιοι, οἳ κατὰ βοῦς Ὑπερίονος Ἠελίοιο
ἤσθιον· αὐτὰρ ὁ τοῖσιν ἀφείλετο νόστιμον ἦμαρ.
τῶν ἁμόθεν γε, θεά, θύγατερ Διός, εἰπὲ καὶ ἡμῖν.

α 1–10

Hermann-ov most

VJEŽBE

Vježba 4, λ 266–270

τὴν δὲ μετ᾽ Ἀλκμήνην ‖ ἴδον, Ἀμφιτρύωνος ἄκοιτιν,
ἥ ῥ᾽ Ἡρακλῆα θρασυμέμνονα ‖ θυμολέοντα
γείνατ᾽ ἐν ἀγκοίνῃσι ‖ Διὸς μεγάλοιο μιγεῖσα·
καὶ Μεγάρην, (‖) Κρείοντος ‖ ὑπερθύμοιο θύγατρα,
τὴν ἔχεν Ἀμφιτρύωνος υἱὸς ‖ μένος αἰὲν ἀτειρής.

epska korepcija

iktusi, ‖ - pauza

Vježba 5, λ 321–327

Φαίδρην τε Πρόκριν τε ‖ ἴδον καλήν τ᾽ Ἀριάδνην, *lažni hijat*
κούρην Μίνωος ‖ ὀλοόφρονος, ‖ ἥν ποτε Θησεὺς *duženje u pauzi*
ἐκ Κρήτης ἐς γουνὸν ‖ Ἀθηνάων ἱεράων
ἦγε μέν, ‖ οὐδ᾽ ἀπόνητο: ‖ πάρος δέ μιν Ἄρτεμις ἔκτα
Δίῃ ἐν ἀμφιρύτῃ ‖ Διονύσου μαρτυρίῃσιν. *siniceza*
Μαῖράν τε Κλυμένην τε ἴδον ‖ στυγερήν τ᾽ Ἐριφύλην, *lažni hijat*
ἣ χρυσὸν φίλου ἀνδρὸς ‖ ἐδέξατο τιμήεντα. *epska korepcija*

iktusi, ‖ - pauza

Vježba 6, λ 271–280

μητέρα τ᾽ Οἰδιπόδαο ἴδον, ‖ καλὴν Ἐπικάστην, *lažni hijat*
ἣ μέγα ἔργον ἔρεξεν ‖ ἀιδρείῃσι νόοιο *lažni hijat*
γημαμένη ᾧ υἷι: ‖ ὁ δ᾽ ὃν πατέρ᾽ ἐξεναρίξας
γῆμεν· ‖ ἄφαρ δ᾽ ἀνάπυστα θεοὶ θέσαν ‖ ἀνθρώποισιν. *spondijak*
ἀλλ᾽ ὁ μὲν ἐν Θήβῃ πολυηράτῳ ‖ ἄλγεα πάσχων *epska korepcija*
Καδμείων ἤνασσε ‖ θεῶν ὀλοὰς διὰ βουλάς:
ἡ δ᾽ ἔβη εἰς Ἀΐδαο ‖ πυλάρταο κρατεροῖο, *epska korepcija*
ἁψαμένη βρόχον αἰπὺν ‖ ἀφ᾽ ὑψηλοῖο μελάθρου,
ᾧ ἄχεϊ σχομένη· ‖ τῷ δ᾽ ἄλγεα κάλλιπ᾽ ὀπίσσω
πολλὰ μάλ᾽, ‖ ὅσσα τε μητρὸς Ἐρινύες ‖ ἐκτελέουσιν.

iktusi, ‖ - pauza

Vježba 7, μ 202–213

ἀλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἐλείπομεν, ‖ αὐτίκ' ἔπειτα
καπνὸν καὶ μέγα κῦμα ἴδον ‖ καὶ δοῦπον ἄκουσα.
τῶν δ' ἄρα δεισάντων ‖ ἐκ χειρῶν ἔπτατ' ἐρετμά,
βόμβησαν δ' ἄρα πάντα κατὰ ῥόον· ‖ ἔσχετο δ' αὐτοῦ *skrivena pozicija*
νηῦς, ἐπεὶ οὐκέτ' ἐρετμὰ προήκεα ‖ χερσὶν ἔπειγον. *epska korepcija*
αὐτὰρ ἐγὼ διὰ νηὸς ‖ ἰὼν ὤτρυνον ἑταίρους
μειλιχίοισ' ἐπέεσσι ‖ παρασταδὸν ἄνδρα ἕκαστον·
ὦ φίλοι, ‖ οὐ γάρ πώ τι κακῶν ‖ ἀδαήμονές εἰμεν· *epska korepcija*
οὐ μὲν δὴ τόδε μεῖζον ἔπει κακόν, ‖ ἢ ὅτε Κύκλωψ
εἴλει ἐνὶ σπῆϊ γλαφυρῷ ‖ κρατερῇφι βίηφιν· *epska korepcija*
ἀλλὰ καὶ ἔνθεν ἐμῇ ἀρετῇ ‖ βουλῇ τε νόῳ τε *epska korepcija*
ἐκφύγομεν, ‖ καί που τῶνδε ‖ μνήσεσθαι ὀΐω. *epska korepcija*

iktusi, ‖ - pauza

KΩMΩIΔIA
DRVGO

Latinski heksametar, Verg. *Aen.* I 1–11

Arma virumque cano, Troiae qui primus ab oris
Italiam, fato profugus, Laviniaque venit
litora, multum ille et terris iactatus et alto
vi superum saevae memorem Iunonis ob iram;
multa quoque et bello passus, dum conderet urbem,
inferretque deos Latio, genus unde Latinum,
Albanique patres, atque altae moenia Romae.
Musa, mihi causas memora, quo numine laeso,
quidve dolens, regina deum tot volvere casus
insignem pietate virum, tot adire labores
impulerit. Tantaene animis caelestibus irae?

iktusi, elizije i siniceze

Maretićev heksametar, prev. A 1–7

Sŕdžbu mi, bòginjo, pjȅvāj Ahìleja, Pèleju sîna,
Pȍgūbnu, kòjāno zȁdā Ahéjcima tȉsuću jâdā,
Snâžnē je dûše mnȍgīh junákā òna k Aídu
Pòslala, à njīh je sáme učìnila plȉjen da bȕdū
Psìma i ptȉcama gòzba; a Zȅusu se vr̂šāše vȍlja,
Òtkad se bjȅhū onòmad razdvòjili pȍslije svȁđē
Àtrejev sîn, junácima krâlj, i dîvnī Ahìlēj.

‘iktusi‘

Homer